

СТЕНОГРАМА

комітетських слухань на тему: "Соціальні ініціативи Міністерства юстиції України у сфері забезпечення прав дітей на належне утримання та стягнення заборгованості із виплати заробітної плати"

19 грудня 2018 року

Веде засідання голова підкомітету з питань діяльності органів юстиції Комітету з питань правової політики та правосуддя АЛЕКСЄЄВ І.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачаюсь за невеличку затримку через парламентські інші заходи. Я хотів би привітати всіх присутніх, перш за все, з тими святами, які сьогодні святкуємо, побажати вам успіхів, міцного здоров'я, і головне, щоб всі ваші мрії обов'язково збувалися.

Сьогодні наш захід присвячений важливій темі, важливій ініціативі, яку зараз активно впроваджує Міністерство юстиції в свою роботу. Це така соціальна функція Міністерства юстиції в напрямку примусового стягнення заробітної плати, примусового стягнення аліментів. Це один із пріоритетних напрямків роботи по напрямку Державної виконавчої служби. Я знаю, що тут і приватні виконавці як теж результат реформування і впровадження тих реформ, які зараз були здійснені Міністерством юстиції.

І пріоритет саме теми пов'язаний з тим, що, дійсно, ми можемо в певній мірі підбити підсумки тих ініціатив, які були запроваджені в минулому році, в цьому році, і вже мають досить непогані результати, пов'язані із збільшенням надходжень по виплатам, по фактичному виконанню тих проваджень, які роками не були виконані. І все це наштовхує на думку, що, дійсно, ми на правильному напрямку, і ті реформи, які були започатковані, вони дають свої результати.

Ця тема і взагалі також принагідно пов'язана з... хотів би привітати всіх з 20-річчям створення Державної виконавчої служби. Розуміємо, що 20 років назад абсолютно були інші умови, абсолютно інші можливості. Але

виклики, які стоять перед службою, як були, так і залишаються, і, переконаний, і надалі будуть залишатися тими, які є.

Хотів би анонсувати наш порядок денний, ви всі його бачили. У нас є декілька блоків питань, пов'язаних з напрямками роботи.

Перш за все, перший, і основний, блок – це питання щодо стягнення аліментів. Тут у нас є можливість обговорити результати за цей рік, стан виконання, якісь проблемні питання, обговорити можливості щодо поліпшення співпраці. Так само другий важливий блок стосується питань щодо погашення заборгованості по заробітній платі. Третій важливий момент пов'язаний з тим, що я абсолютно переконаний в тому, і всі, немає жодних сумнівів, що робота ефективна по цьому напрямку не може бути без ефективної співпраці з іншими державними органами, установами. І тут питання взаємодії з органами внутрішніх справ, Пенсійним фондом, органами соціального захисту, звичайно, має бути належним чином організоване.

Якісь якщо є питання, пов'язані з технічними прорахунками, звичайно, ми їх повинні обговорити і напрацювати наші пропозиції. Враховуючи, що це комітетські слухання, за результатами нашого всього обговорення ми будемо формувати пропозиції до парламенту, до органів державної влади. Якщо це будуть конкретні пропозиції до законодавчих ініціатив, звичайно, комітет невідкладно виступить, і всі депутати профільного комітету виступлять ініціаторами цих законодавчих змін. Щоб врегулювати якісь питання, що турбують, іншого блоку, ми так само можемо сформулювати наші пропозиції за результатами комітетських слухань, які будуть адресовані також іншим органам влади. І сподіваюсь, наша робота буде мати не суто теоретичний, а практичний момент, пов'язаний з тим, щоб ми для себе зрозуміли, як ми можемо працювати ще краще в цьому напрямку.

Тому, щоб не витратити час, у нас є регламент. Головний доповідач – до 5 хвилин, питання в обговоренні. Далі вже певне підбиття підсумків, обговорення питань, які, можливо, виникнуть додатково і не охоплені цим

порядком денним. І у зв'язку з цим я хотів закликати до плідної роботи. І запросити до слова першого виступаючого по питанню другому - це заступник міністра юстиції з питань виконавчої служби Глущенко Світлана Володимирівна.

Будь ласка. Дякую, що долучилися, і потужне представництво Міністерства юстиції в цьому заході, звичайно, забезпечено. Я вам в цьому дякую.

ГЛУЩЕНКО С.В. Дякую, Ігорю Сергійовичу, за можливість обговорити такі важливі питання на комітеті.

Доброго дня, шановні присутні! Дійсно, цей рік ознаменувався дуже важливими соціальними ініціативами, які в своїй роботі сповідує Міністерство юстиції, пов'язані: перше - це питання щодо захисту економічних прав наших дітей; і друге - це ліквідація заборгованості по заробітній платі.

Безперечно, присутні на цьому засіданні, на цьому обговорені всі свідомі того, що основний обов'язок держави - це дбати про права дитини, і особливо коли йдеться, що дитина виховується в неповній сім'ї, і фактично ідеться про захист її економічних прав. Саме враховуючи цей напрям і цей основний обов'язок, Міністерством юстиції було фактично розроблено два пакети законодавчих ініціатив, які стосувалися захисту економічних прав дітей, посилення відповідальності того з батьків, який ухиляється від свого прямого обов'язку. І перший пакет законодавчих змін було прийнято 7 грудня 17-го року, а вступив він в дію 6 лютого поточного року. А також другий пакет законодавчих ініціатив, який набрав чинності 28 серпня поточного року. Всі ці закони отримали назву "Чужих дітей не буває", для того, щоб було зрозуміло, власне, про що іде мова.

В першу чергу необхідно сказати, що до 2018 року статистична інформація, яка є на обліку в органах Державної виконавчої служби, свідчила про те, що по переважній більшості виконавчих проваджень саме у сфері

стягнення заборгованості по аліментам були довготривалі борги, тобто які не погашалися роками перед власними дітьми. А необхідно розуміти, що взагалі в органах Державної виконавчої служби понад 25 відсотків із всіх виконавчих документів - це саме виконавчі документи у сфері стягнення аліментів, тобто це велика кількість виконавчих проваджень, яка стосується саме цієї категорії. Фактично ми на сьогодні говоримо про 500 тисяч виконавчих документів про стягнення аліментів.

Так само однією із причин, чому Міністерство юстиції взялося за цю проблему і обрало курс на вирішення взагалі цього такого ганебного явища, яке існувало в нашому суспільстві і пов'язане із захистом економічних прав дітей, це те, що до цього, той механізм, який існував саме у зверненні... саме у виконанні, примусовому виконанні судових рішень щодо аліментів, він був неефективним, і це фактично дозволяло недобросовісним батькам ухилятися від виконання свого прямого обов'язку щодо утримання дитини.

Зокрема, Законом України "Про виконавче провадження" процедура примусового виконання рішень щодо стягнення аліментів передбачала лише звернення стягнення на заробітну плату та майно боржника та встановлення йому тимчасових обмежень у праві виїзду за межі України, і лише шляхом звернення до суду. І саме з метою виправлення цієї ситуації були розроблені відповідні ініціативи, які включають в себе посилення відповідальності злісних неплатників аліментів; це встановлення тимчасових обмежень, що вже здійснюється на сьогодні саме постановами державного виконавця; це запровадження інших штрафних санкцій за довготривалі борги та ряд інших важливих новацій, які на сьогодні фактично працюють і засвідчують те, що така ідея Міністерства юстиції була абсолютно слушною і на сьогодні має відповідні позитивні показники.

Якщо говорити саме про періодику таких змін, то необхідно врахувати, що, звичайно, законодавство в цій частині еволюціонувало. Якщо перший пакет законодавчих ініціатив, в першу чергу, передбачав нові засоби примусу до злісних неплатників аліментів, що полягало саме у встановленні цих

тимчасових обмежень, також необхідно сказати, що і від 6 лютого в нашій країні діє новий вид адміністративної відповідальності, тобто фактично було включено до Кодексу про адміністративні правопорушення нову норму – це стаття 183 прим., яка передбачає новий вид адміністративної відповідальності у вигляді суспільно корисних робіт. То вже другим пакетом законодавчих ініціатив відповідні норми були розширені і не лише стосувалися саме посилення відповідальності злісних неплатників аліментів, а й ряду інших норм, які пов'язані із запровадженням засад добросовісного батьківства і пов'язані з проходженням державної служби, автоматизації процесів, тобто ряд інших важливих норм, які дають можливість взагалі цілком системно вирішувати ситуацію, яка на сьогодні є у сфері стягнення заборгованості по аліментам.

Зокрема, ми говоримо також про те, що з 28 серпня цього року у нас зменшено термін заборгованості по аліментам з 6 до 4 місяців. Якщо з 6 лютого підставою для застосування тимчасових обмежень була наявність заборгованості протягом 6 місяців, то на сьогодні вже підставою є наявність заборгованості протягом 4 місяців. А якщо мова йде про тих діточок, які на сьогодні є важко хворими або перебувають в інших таких неблагополучних обставинах, то тут достатньо 3 місяці для того, щоб державний виконавець наклав відповідні тимчасові обмеження.

Крім цього, також дієвим на сьогодні є інструмент щодо запровадження автоматичних штрафних санкцій до тих боржників, які мають борг більше ніж один рік. Тобто, якщо борг складає понад один рік, такий борг буде збільшуватися на 20 відсотків, залежно від суми заборгованості, понад два роки - на 30 відсотків, понад три роки - на 50 відсотків.

Звичайно, Міністерство юстиції зробило колосальну роботу для того, щоб дати можливість таким нормам діяти, вся необхідна нормативна підзаконна правова база була приведена у відповідність до змін у наше законодавство, були внесені відповідні зміни до інструкції з організації примусового виконання рішень, до Положення про автоматизовану систему

виконавчого провадження, а також вжиті інші заходи для того, щоб закон ефективно працював.

Про які заходи я веду мову? В першу чергу це, звичайно, створення відкритого реєстру боржників по аліментам, це повна мобільність і готовність державних виконавців виконувати відповідні виконавчі провадження шляхом створення виконавчих груп, які відпрацьовують відповідну категорію виконавчих проваджень. Це створення мережі регіональних штабів з питань контролю, моніторингу та координації відповідної роботи. Це створення також на рівні Міністерства юстиції центрального штабу, який так само координує роботу щодо виконання заборгованості, щодо стягнення заборгованості по аліментам.

Крім цього, також Департаментом з питань виконавчої служби Міністерства юстиції було розроблено всі необхідні рекомендаційні роз'яснення, технологічні картки і вся інша допомога, яка дає можливість цю роботу робити правильно, і системно, і ефективно саме на території всієї країни.

І ми на сьогодні здійснюємо і будемо продовжувати здійснювати щотижневий моніторинг за тим, як державні виконавці виконують свою функцію щодо відпрацювання виконавчих документів щодо стягнення аліментів.

І, звичайно, такий комплекс заходів, який в першу чергу пов'язаний із зміною законодавства, із зміною в організації роботи Державної виконавчої служби, він дає помітні результати. Зокрема, станом на сьогодні ми маємо 480 тисяч документів про стягнення заборгованості по аліментам. Важливо сказати, що з моменту такої активної кампанії Міністерства юстиції кількість виконавчих документів про стягнення аліментів на сьогодні зменшилась на 50 тисяч, тобто фактично 50 тисяч виконавчих документів було знято з примусового виконання.

На сьогодні, якщо говорити про грошовий еквівалент, то державними виконавцями було стягнуто вже на сьогодні 4,3 мільярда гривень

заборгованості. Ми маємо фактично подвоєння тих результатів, які ми мали за 2017 рік. У 2017 році Державною виконавчою службою було стягнуто 2,4 мільярда, і вже сьогодні фактично ми маємо вже 4,3 мільярда гривень.

Важливо також відмітити, що саме завдяки дії новим законодавчим обмеженням, і взагалі новому законодавству в цій сфері, було стягнуто майже 2 мільярди гривень саме завдяки відповідним новаціям.

Крім цього, більше ніж 50 тисяч боржників на сьогодні оголошено в розшук. Важлива цифра також і інша: 43 тисячі виконавчих документів було відкликано стягувачами у зв'язку з тим, що у них на сьогодні фактично відсутні претензії до боржників, тобто всі питання щодо фінансового утримання були врегульовані.

Більш ніж по 130 постанов тимчасового характеру було винесено до тих боржників, в рамках чинного законодавства, тобто щодо тих боржників, які мають на сьогодні борг перед власними дітьми більше ніж 4 місяці.

Важлива цифра також стосується про складення державними виконавцями протоколів про адміністративні правопорушення. На сьогодні нами складено понад 30 тисяч протоколів, 24 тисячі скеровано до суду. І судами винесено майже 2 тисячі 700 постанов про накладення на боржників адміністративної відповідальності у вигляді суспільно-корисних робіт. Тобто фактично 2 тисячі 700 боржників на сьогодні відпрацьовують ці роботи, які є оплатними, і відповідні кошти за ці роботи скеровуються на утримання власних дітей.

Про штрафні санкції. На сьогодні, здавалося би, не так давно діє новий пакет законодавчих ініціатив, але ми змогли стягнути по штрафним санкціям більше ніж 13 мільйонів гривень заборгованості по аліментам. Також є ще важлива цифра. Необхідно враховувати, що відповідними законодавчими ініціативами також було внесено зміни щодо сплати виконавчого збору. На сьогодні виконавчий збір стягується з тих боржників, які мають борг перед дитиною більше ніж 12 місяців. І це нам дало можливість стягнути 2,5 мільйона гривень так само такими змінами.

Тобто фактично на сьогодні, ми порахували, орієнтовно з 6 лютого цього року ми забезпечили виплату аліментів більше ніж півмільйона українських дітей, які тривалий час роками не бачили фінансової підтримки, тому що необхідно враховувати, що згідно з нашими даними відповідно до реєстру боржників 170 тисяч боржників мають борг перед власними дітьми більше ніж три місяці: рік, два і три, а навіть і десятки років.

Я назву вам просто в завершення своєї доповіді деякі показники, тобто по окремим відділам Державної виконавчої служби майже всієї України, які говорять про те, яка взагалі заборгованість існувала перед власними дітьми.

Наприклад, Печерським районним відділом Державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції в місті Києві з боржника було стягнуто заборгованість у розмірі 780 тисяч гривень, тобто з одного боржника. Березанським районним відділом Державної виконавчої служби - це Миколаївська область, - було стягнуто 542 тисячі гривень заборгованості. Дніпровським відділом Державної виконавчої служби, Дніпропетровська область, було стягнуто з боржника 432 тисячі гривень. Бородянським районним Державної виконавчої служби, відповідно Київська область, з боржника було стягнуто 389 тисяч гривень заборгованості.

Тобто, шановні колеги, шановні присутні, ця загальна цифра, ця загальна інформація свідчить про те, що насправді закон працює, закон є надзвичайно важливим, і ми на сьогодні сповідуємо таку нашу основну ідею, філософію, що протягом наступних наших років, наступної нашої діяльності ми це питання будемо тримати на контролі, проводити відповідні заходи, які ми на сьогодні маємо в роботі Міністерства юстиції, тобто це система і контролю, і моніторингу. Можливо, навіть за наслідками обговорення, в нас вже є певні ідеї, для того щоб вносити вже окремі законодавчі ініціативи і ще ширше розвивати взагалі гарантійні права наших дітей, для того щоб максимально забезпечувати їх право на щасливе та гідне дитинство.

Я дякую всім за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Світлана Володимирівна.

Я, враховуючи, що тепер в нас є можливість виступити, запрошую всіх, відкриваю дискусію, так само маю кілька питань. Але залишу їх наостанок, а перш за все хочу запросити до обговорення, бачу, тут представники і судової гілки влади, судової адміністрації, теж питання цікаве: щодо співпраці і прийняття рішень Міністерством соціальної політики. Як взагалі, ну, мені цікаво, як ви бачите зі сторони цей процес, де, можливо, Міністерство юстиції недопрацює, де проблеми? Тому що там, бачимо, статистика непогана, з одного боку, порівняно з минулими роками, все одно ми бачимо і є сигнали про те, що все одно, на жаль, залишаються якісь неврегульовані питання. Ми розуміємо, що сто відсотків погашення може не бути, на жаль, у тому числі і з об'єктивних причин, але також з регіонів є сигнали, що певні і, скажімо так, закон дозволяє, але певні організаційні прорахунки на місцевому рівні, на жаль, не дають того позитивного результату.

Всі бажаючі, запрошуємо до слова, хто хоче обговорити і висловити свою позицію по цьому питанню.

ЧУРКІНА О.І. Доброго дня, шановні колеги! По-перше, також хочу всіх привітати із сьогоднішнім святом, хай завжди буде і мир, і затишок, тепло у ваших оселях і у ваших серцях, і з наступаючими святами.

А з приводу сьогоднішньої нашої тематики зустрічі, ну, від імені Міністерства соціальної політики я хочу, перш за все, подякувати Міністерству юстиції, тому що, казати, ми розуміємо, що є певні прогалини, є шороховатості, але, як зазначила пані Світлана, дійсно, закони вони як живі організми вони постійно змінюються. А сам факт того, що ми маємо на сьогодні такі величезні стягнення на користь дитини, для нас це максимально позитивний результат. Тому що з точки зору Міністерства соціальної політики ми розглядаємо це питання як питання забезпечення найкращих інтересів саме дитини.

З таких гострих моментів, які ми бачимо відповідно до звернень, які

заходять на наше міністерство, – це суміжна компетенція Міністерства соціальної політики і Міністерства юстиції, це питання моніторингу використання цих коштів аліментів. І ми розуміємо, що ці звернення заходять за того, хто виплачує, зараз аліменти з якого стягуються. Наразі також ми разом створили робочу групу з колегами з Міністерства юстиції, напрацювали певний документ, який визначає порядок здійснення органами опіки та піклування безпосередньо контролю і моніторингу за цільовим використанням аліментів. Він ще не вийшов на ЦОВи, тому що ми ще в стадії доопрацювання. І наразі ми чекаємо на висновок Уповноваженого Президента з питань захисту прав дітей і Уповноваженого Верховної Ради із захисту прав людини, тому що ми розуміємо це дуже таке погранично гостре питання, тому що, з нашого боку, є двояке розуміння. Ми розуміємо проблематику, що, так, є у нас батьки, які можуть, дійсно, не використовувати ці аліменти на дитину, як це має бути, яке їх призначення за суттю. З іншого боку, це також може бути питання маніпуляцій з обох сторін. Тому ми плануємо доробити цей порядок і вже в наступному році з січня він вийде на центральні органи виконавчої влади. Тут я думаю, також обов'язковим є дійсно посилення міжсекторальної взаємодії не тільки на центральному рівні, як є зараз між двома міністерствами, а в першу чергу на регіональному рівні. Тому що це питання, які будуть вирішуватися саме в регіонах, в наших містах, там, де безпосередньо перебувають діти і батьки, які отримують аліменти, батьки, які сплачують аліменти. Тобто це от з нашого боку єдиний такий гострий момент, який ми відчуваємо, ну, постійно надходять до нас звернення. Ну, відверто кажучи, в основному це батьки, яких наразі примушують сплачувати аліменти.

Тому, я думаю, якщо комітет також підтримає питання необхідності здійснення визначення порядку проведення моніторингу і контролю за цільовим використанням аліментів, з нашого боку це буде дуже добре.

Дякую, шановні колеги.

_____ . (Не чути)

ЧУРКІНА О.І. Добре. Чуркіна Олександра Ігорівна, заступник міністра соціальної політики з питань європейської інтеграції.

_____ . Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я буквально хочу, в продовження вашого виступу, так відразу запитати. Ті два суб'єкти, які ви назвали: Уповноваженого з прав людини і Представник Президента, - як ви відчуваєте, попередньо вони мають якісь внутрішні заперечення чи ці доопрацювання можуть пройти безболісно? Чи там якесь просто нерозуміння і від них не буде підтримки концептуально такого положення, яке ви пропонуєте?

ЧУРКІНА О.І. Ну, по попереднім перемовинам з обома уповноваженими ми не бачимо якихсь жорстких перепон. Уповноважений з прав дитини там повністю підтримує цю позицію. Уповноважений з захисту прав людини, це зрозуміло, вони наразі допомагають нам коректніше виписати це положення для того, щоб не було зловживань, як я вже зазначала. І термін їх погодження спливає на наступному тижні. Тому ми очікуємо після отримання остаточних відповідей уже звертатися до інших ЦОВів.

_____ . Абсолютно правильно відмітила Олександра Ігорівна. Дійсно, коли ми розробляли цей останній пакет законодавчих ініціатив, ми так само, звичайно, звернули увагу на цю норму, тому що вона була така... І піднімалася з боку громадськості, звичайно, особливо тих батьків, які фактично є платниками аліментів. І саме тому норма була видозмінена і встановлено, що порядок, періодичність та відповідно контроль здійснюється за тим порядком, який визначається відповідним органом, який координує

питання саме щодо захисту дітей, тобто Міністерство соціальної політики.

На сьогодні я знаю точно, що ми, коли збиралися так само в робочих групах, були різні думки, як проводити відповідну перевірку для того, щоб... з метою, або відштовхуватися саме до суми, яка сплачується дитині. Тому що, звичайно, треба розуміти, що, наприклад, призначений мінімальний розмір аліментів – там 900 гривень, як було до цього, то, звичайно, що там перевіряти за 900 гривень, якщо там мати, да, ходить і на базар і купує, чеки збирати. Це так само є не доволі взагалі правильно.

Якщо ведеться про... йде мова про великі аліменти, великий розмір по аліментам, які сплачуються, там звичайно, особа, яка сплачує відповідні кошти, може заявити питання з приводу того, що куди пішли, власне кажучи, ці гроші.

Тому ми, звичайно, зацікавлені в тому, щоб такий документ напрацювався швидше, тому що так само й до нас надходять відповідні звернення, і це є важливим інститутом для того, щоб дійсно попереджати будь-які зловживання саме в цьому питанні.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, в кого є ще бажання виступити по цьому питанню чи задати запитання нашим представникам? Якщо немає, я хотів би тоді поцікавитись... Ви так само маєте довгий досвід роботи в судових органах, і тут також є у нас представники Верховного Суду, судової адміністрації. Ту цифру, яку зазначили ви, – 30 тисяч протоколів, 24 тисячі – скеровано, лише 2 тисячі 7 – прийнято судові рішення. 10 відсотків, непогано з одного боку. Чому, чому такий відсоток? У чому несприйняття судовими органами позиції юстиції: чи це неправильно складені документи, чи це просто небажання приймати такі рішення? Тому що ми знаємо, що, на жаль, судові органи дуже часто по питаннях, наприклад, заборони виїзду за кордон не ставали на позицію Міністерства юстиції. Я особисто знаю з практики, коли доводилось по п'ять, по сім разів повторно подавати документи, лише

після цього судді ухвалюють рішення, тобто коли вже доводилось приносити залізобетонні докази і підтверджувати, там, що людина виїжджає за кордон, лише там тоді приймали рішення. А так, судді якось неохоче взагалі по всій країні приймали ці рішення. Чи не є тут щось подібне в цій практиці? Поясніть мені, колегам, і, можливо, представники судових органів свою думку скажуть з цього приводу.

_____. Дякую за запитання.

Дійсно, з приводу задоволення відповідних протоколів, які скеровуються до судів, а саме в частині притягнення боржника до адміністративної відповідальності, ми були свідками складання такої неоднозначно судової практики. Переважна більшість суддів відмовляла у відповідних протоколах, посилаючись на те, що не пройшло шість місяців з дня набрання чинності, тобто відповідно щодо того, що закон не має зворотньої дії в часі.

По всій Україні ми проводили круглі столи, обговорення із суддями, із апеляційними судами всіх регіонів, у нас була чудова нагода також поспілкуватися з суддями Верховного Суду, саме, зокрема, це судді цивільного Касаційного суду у складі Верховного Суду, де ми фактично вже... чи домовились, але принаймні знайшли порозуміння, що вже шість місяців пройшло з моменту набрання чинності першого пакету законодавчих ініціатив, тобто фактично 6 лютого, власне кажучи, вже не можна застосовувати норми з приводу того, що закон не має зворотньої сили, дії в часі.

Крім цього, варто також враховувати ту об'єктивність, яка на сьогодні склалася в судовій системі в судах першої інстанції. Доволі тривалий час розглядаються відповідні протоколи, тому що ми на сьогодні в країні маємо, звичайно, кадровий голод в судовій системі, це теж впливає. Звичайно, на перших парах, коли державний виконавець лише отримав такий важіль впливу, були ще певні питання з приводу підходу до оформлення таких

протоколів, з приводу забезпечення процесуального права боржника під час притягнення його до відповідного виду адміністративної відповідальності, але на сьогодні ці питання вже зняті, відповідна практика напрацьована. У нас майже немає випадків, коли протоколи такі повертаються через невідповідні закони або через порушення права особи, процесуальне право особи щодо його безпосередньої участі або поінформованості про застосування до нього такого виду адміністративної відповідальності.

Тому така ситуація складалася з відповідним притягненням. Але на сьогодні ми маємо динаміку, поступово, але динаміка є щодо розгляду судами протоколів державних виконавців і притягнення відповідно боржників до адміністративної відповідальності і їх скерування до суспільно-корисних робіт.

Крім цього, також буквально два слова, яке теж важливе саме в цьому контексті, пов'язане із тим, що ці роботи є оплатними. Вид, перелік та обсяг таких робіт затверджується органами місцевого самоврядування. Відповідно коли починалася ця кампанія, не всі органи мали відповідне фінансування на оплату таких робіт, і це теж були певні такі первинні в нас труднощі. На сьогодні так само ми скомунікували і підняли всі свої ресурси, аби досягти домовленостей, і проводили необхідні переговори з органами місцевої влади для того, щоб вони закладали відповідні кошти в свої бюджети.

БОГАТИХ І.В. Дозвольте запитання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Будь ласка, представляйтесь.

БОГАТИХ І.В. Добре. Незалежна Асоціація Банків України, Богатих Інна Володимирівна, голова апарату. Ну, я сьогодні представляю банківську сферу, і тому буду говорити про деякі аспекти застосування Закону 2475. В першому читанні законопроект... до першого читання законопроект передбачав створення Єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб,

банківських рахунків. Але чомусь між першим і другим читанням концепція була змінена, і замість запровадження створення такого реєстру був запроваджений обов'язок для банків при відкритті-закритті рахунків моніторити наявність інформації про фізичну особу, яка відкриває чи закриває рахунок у реєстрі боржників. І відповідно якщо така інформація в реєстрі боржників є, то повідомляти виконавця.

До чого це призвело? Сьогодні ми маємо, ну, певний обов'язок, несемо відповідальність, виконуємо це, але через те, що немає якихось певних електронних засобів комунікації, це призводить до, ну, такої паперової тяганини і дуже сильно затягує процес арешту таких рахунків.

Тому, ну, перше питання все-таки: чи планує Міністерство юстиції, комітет повернутися до розгляду питання запровадження автоматизованої системи арешту рахунків? Така система існує у Литві, така система існує у Португалії. Я знаю, що Мін'юст займався цим питанням, вивчав досвід, була концепція, але чомусь це питання до кінця не вирішено і не просувається. Тому ми готові зі своєї сторони як банківська система, ми підтримуємо цю концепцію і готові долучитись до роботи в будь-який момент. Тому питання, чи плануєте ви як госоргани працювати над цим питанням?

Дякую.

_____. Дякую за запитання. Дуже важливо, як ви розумієте, звичайно, коли ми напружували відповідні зміни, включали норми, які передбачають створення відповідного реєстру і забезпечення автоматичного арешту коштів боржників, тобто йдеться саме про фізичних осіб.

Але на сьогодні маємо те, що маємо, було прийнято такий закон, саме в такій редакції, як є на сьогодні. І фактично, дійсно, на банківських працівників покладено обов'язок повідомляти щодо відкриття-закриття рахунків з одночасною перевіркою Єдиного реєстру боржників та повідомлення відповідно державного виконавця, який згодом має здійснити всі дії, пов'язані з арештом. І, звичайно, це автоматичний арешт коштів, але

лише у сфері стягнення заборгованості по аліментам.

Хочу сказати, що на сьогодні, з цього боку нами зроблено все необхідне, ми ведемо активні перемовини з Національним банком. Тому що відповідно до змін, які включені в закон, цей порядок автоматичної взаємодії і взагалі автоматичного арешту коштів і повідомлень, він визначається відповідно до того нормативного акту, який буде погоджено з Національним банком.

За наслідками проведення останньої такої погоджувальної робочої наради було досягнуто певних домовленостей, і цю роботу плануємо завершити до кінця квітня. Тому що тут треба враховувати, що це є і програмне забезпечення, тобто це не лише питання запровадження норми права фактично на рівні підзаконного акту, це і та технічна можливість, яка дасть можливість вирішити ту проблему, про яку ви кажете, саме щодо уникнення оцього паперового такого формату комунікації, зробити все автоматично, що і є нормальним.

Звичайно, ми перед тим, як запроваджувати взагалі таку ідею і вносити її в проект відповідних законодавчих ініціатив, вивчали міжнародний досвід – це є надзвичайно позитивний міжнародний досвід, - і в Хорватії, і в Португалії, де діє така система. Нам би, звичайно, хотілося б, щоб вона працювала, але на сьогодні не всі народні депутати підтримують таку ідею. Ми, думаю, що в рамках наших наступних законодавчих ініціатив будемо просуватися в цьому питанні далі. Тому що все-таки перший крок ми вже зробили: ми внесли відповідну норму, яка стосується аліментів і змусили все-таки на законодавчому рівні (зараз організаційно вирішуємо) повідомляти банківських працівників про відповідні рахунки. Далі, звичайно, будемо рухатися такий намір у нас є.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я буквально на додачу. Ви правильно зазначили про те, що, на жаль, немає інколи політичної волі... ви як представники

Незалежної Асоціації Банків, я б вам просто би радив більше працювати з профільним комітетом банків і банківської діяльності, на жаль, там ми чомусь чуємо супротив і критику. У профільному Комітеті правової політики і правосуддя ця ідея не зазнавала якоїсь критики чи застережень. Тому, в принципі ви, якщо концептуально підтримуєте і є досвід, я б вам порадив все ж таки працювати з профільним комітетом, саме там, кажу відверто, ми знаходили критику, що це не на часі, що це будуть зловживання. І відверто скажу, дійсно, між першим і другим читання ці норми були вилучені при доопрацюванні, тому що бувають застереження від багатьох колег по цьому питанню.

...користуючись нагодою, також запросити до слова, якщо немає заперечення, це Сергій Вікторович. Ви як представник Асоціації приватних виконавців, я розумію, що... як вибачите роботу по цьому напрямку? Приватні виконавці цю функцію мають: по стягненню аліментів?

НІКОЛАЄВ С.В. Приватні виконавці мають функцію по стягненню аліментів, але повноваження приватних виконавців обмежені, на жаль, на даний час, тому що державні виконавці наділені повноваженнями самостійно виносити постанову про обмеження, а приватні виконавці повинні звертатися до суду. Тому, в принципі, стягувач більше зацікавлений звертатися до Державної виконавчої служби на даному етапі і звертається туди для економії часу для більш, будемо казати, пришвидшення виконання цих рішень по аліментах. У нас, на жаль, повноваження звужені трошки.

Сподіваємося, що будуть, розширені, будуть внесені зміни до законодавства і ми будемо користуватися повними повноваженнями – тоді без питань.

_____ . Звичайно, ви дуже правильно відмітили. І ми на сьогодні напрацьовуємо відповідні зміни, які будуть включатися в Закон "Про виконавче провадження", про органи та осіб.

Була логіка саме такого розширення повноважень державного виконавця пов'язана з тим, що інститут приватних виконавців лише розвивається. Це фактично йдеться про певне обмеження права громадян щодо вільного пересування. Тобто в такий спосіб було прийнято таке компромісне рішення розпочати взагалі цю кампанію щодо стягнення заборгованості по аліментам і дати допоки таку функцію лише, такі повноваження, державним виконавцям.

На сьогодні ми бачимо, що інститут приватного виконання взагалі в Україні стрімко розвивається. Приватні виконавці засвідчують досить високі показники роботи і фактичне виконання рішень. Тому ми спільно так само з Асоціацією приватних виконавців та з іншими нашими партнерами напрацьовуємо зміни до законодавства, де будемо передбачати надання таких самих дзеркальних повноважень і для приватних виконавців для того, щоб стягувачі по аліментам звертались і до приватних виконавців, і мали відповідні показники ефективності. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що це одне з останніх питань блоку по аліментам і взагалі по реалізації закону "Чужих дітей не буває", першого і другого пакету. Ви багато питань приділили фінансовій стороні, і, дійсно, вона тут є абсолютно правильною.

З іншого боку, філософія і тоді логіка розробників законопроекту і депутатів, які долучились до авторського колективу, що, з одного боку, ми посилюємо відповідальність для неплатників, з іншого боку, так само, розуміючи, що є проблема, наприклад, у створенні перешкод у відвідуванні дітей тими батьками, за якими рішенням суду встановлено місце проживання, і це було теж великим аргументом проти критики цього законопроекту, яка тоді маніпулятивно, відверто скажу, точилась в суспільстві, в середовищі, і були спроби "завалити" цей законопроект. Одним з важливих аргументів було те, що цей законопроект якраз створює додаткові механізми, гарантії і відповідальність для батьків, які створюють перешкоди

для відвідування, для того, щоб інша людина могла реалізувати свої батьківські права на виховання.

Мене цікавить, як в цьому процесі, в цьому питанні, які ситуації, чи користуються інші сторони, які зазнають зловживань, механізмами, чи йдуть назустріч державні виконавці, чи відкриваються кримінальні провадження по цим фактам, і взагалі, чи це недієво зараз. Якщо можна, будь ласка, хоч якось узагальнену картину в рамках або країни, або хоча б областей, щоб мати розуміння цього питання.

_____ . Дійсно, питання щодо забезпечення участі у побаченні, у вихованні того з батьків, який відповідно до рішення суду вже не проживає з дитиною, було таким наріжним каменем. Ми проводили дуже багато зустрічей з громадськістю, які мали, скажімо так, своє бачення вирішення цієї ситуації.

На сьогодні відповідно до змін Закону "Про виконавче провадження" деталізовано, покращено, вдосконалено відповідні норми. Про що я говорю, в перше чергу це про те, що взагалі механізм і процедура побачення з дитиною, вона дає можливість державному виконавцю діяти ефективно, тобто якщо в рішенні суду не встановлено порядок, спосіб і місце побачення, це може зробити державний виконавець. Фактична функція державного виконавця полягає в тому, що він забезпечує виконання, але, звичайно, виконує рішення боржник по цій категорії, тобто той з батьків, який фактично проживає з дитиною.

Крім цього, для того, щоб забезпечити неможливість зловживання правами, а також все-таки запровадити механізм відповідальності щодо тих батьків, які несумлінно виконують судові рішення і фактично позбавляють дитину спілкуватися з іншим з батьків, то запроваджена відповідальність до того з батьків, який перешкоджає участі у вихованні та спілкуванні батьків з тим, з ким не проживає дитина. Відповідальність пов'язана в тому числі і щодо тимчасового обмеження у праві виїзду за кордон, у праві керування

автотранспортним засобом, тобто на сьогодні така норма так само передбачена.

Крім цього, варто враховувати, що Єдиний реєстр боржників, він у цій сфері так само еволюціонував. Фактично на сьогодні створено окрему вкладку в цьому реєстрі, яка свідчить про те, про ту кількість боржників по таким виконавчим провадженням, які стосуються саме забезпечення участі та виховання тим з батьків, який з дитиною не проживає.

На сьогодні насправді таких категорій виконавчих проваджень по Україні є небагато, фактично у нас 43 виконавчих провадження в межах всієї України. Якщо аліментів ми маємо майже 480 тисяч, то по побаченню - 43 тисячі. 43 всього виконавчих, да. 43 виконавчих документів, не тисячі, 43 взагалі, да, тобто менше 50.

Тобто таких суттєвих проблем саме щодо імплементації цих змін у нас на сьогодні немає, принаймні нам невідомо, принаймні навіть і громадськість про це відкрито не говорить. Але, звичайно, що якщо є відповідні якісь проблемні питання, ми готові реагувати в рамках і покращення організації роботи Державної виконавчої служби, можливо, навіть далі вирішувати питання щодо законодавчого покращення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, у когось ще є питання чи бажання виступити по цьому питанню чи переходимо плавно до другого? Скажу відразу, до третього фактично.

СТУПНИЦЬКА Н. Доброго дня! Наталія Ступницька, національний менеджер програми "Верховенство права та права людини" офісу Координатора проектів ОБСЄ в Україні. Хотіла б подякувати дуже Міністерству юстиції за цю ініціативу і за запрошення взяти участь у цьому заході.

У мене дуже коротеньке повідомлення. Оскільки ми вже багато років плідно співпрацюємо з Міністерством юстиції над розвитком,

вдосконаленням системи виконання судових рішень, розвитком інституту приватних виконавців, я ще хотіла сказати, що у нас ще буде на наступний рік, оскільки тут прозвучала інформація щодо секретаріату Уповноваженого Верховної Ради з прав людини та їх ролі у процесі, то наступного року ми плануємо спільний проект, наш офіс, він буде невеличкий, але він стосуватиметься моніторингу судових процесів, що стосується дитини. Це такі категорії справ: позбавлення батьківських справ, визначення місця проживання дитини та способу участі у її вихованні, відібрання дитини через загрозу життю і здоров'ю. Тому, якщо буде зацікавленість в розробці, ми будемо користуватися методиками та методологіями моніторингу, запропонованими Бюро демократичних інститутів з прав людини в межах ОБСЄ. І думаю, що в середині року вже наступного будуть результати моніторингу. І я думаю, що ми спільно з Міністерством юстиції, це буде цікава інформація і для інших стейкхолдерів, як розглядаються ці справи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді друге важливе питання, яке ми хочемо сьогодні обговорити, - це фактично стан виконання і питання, яким чином відбувається захист інтересів стягувачів по такому питанню, як заборгованість по заробітній платі, інших виплат, пов'язаних з трудовими правовідносинами.

Скажу відверто, якщо по першому питанню, щодо аліментів, ми дійсно зробили великий прорив в законодавчих механізмах і надали додаткові повноваження, а фактично по цьому є суттєве просування по результативності, питання по заробітній платі, воно, звичайно, має набагато серйозніший, комплексніший характер, і тут не все залежить від закону, не все залежить від дій державного виконавця, притому, що в цьому напрямку, скажу відверто, повноваження вони не суттєво збільшились, як до цього часу. Тут велике питання ентузіазму, їх відповідальність, відповідальність і керівників відповідних служб по стимулюванню до плідної роботи.

Звичайно, це питання більш глибоке в опрацюванні ідей і механізмів, і багато звучало і пропозицій. Є думки щодо, наприклад, створення якогось страхового фонду, який буде фактично компенсувати такі борги для працівників, який буде наповнюватись роботодавцями чи іншими механізмами, тобто є ідеї щодо створення такого страхового фонду. І відверто, ми бачимо, що заборгованість по заробітній платі вона, якщо аліменти - вона системно зменшується, то зарплатні борги вони, навпаки, ідуть лише в гору. Певні є коливання, чи в плюс, чи в мінус, але системно проблема не вирішується.

Тому я, дійсно, хотів би до цього питання закликати до обговорення. Можливо, ми зможемо напрацювати наші рекомендації, які стануть підґрунтям до законодавчих змін і наших пропозицій від комітету, від Міністерства юстиції спільно до парламенту, щоб ми могли запропонувати якісь законодавчі механізми для того, щоб нарешті це питання зрушило з мертвого місця і ми почали показувати якісні результати. Хоча в цілому є позитивні моменти, є результати роботи і, звичайно, є про що звітувати.

І тому також запрошую до слова Світлану Володимирівну. Будь ласка, окресліть в цілому картину, ваше бачення. Думаю, долучаться колеги з інших органів, Асоціація приватних виконавців також висловить свою позицію, щоб ми зрозуміли картину, як ми можемо її поліпшити.

Дякую.

ГЛУЩЕНКО С.В. Дякую.

Безперечно, питання щодо стягнення і взагалі ліквідації заборгованості по заробітній платі є не менш важливим, ніж пов'язане саме із захистом дітей, стягненням аліментів. Фактично на сьогодні взагалі стягнення заборгованості по заробітній платі, ліквідація такого явища є пріоритетним не лише для Міністерства юстиції, а взагалі для уряду. І, безперечно, це є ще, крім того, і гостросоціальна – гостросоціальна проблема, яка є на сьогодні.

Ми з вами розуміємо, що та цифра, яку каже Держстат, вона говорить

лише про офіційну статистику, але насправді заборгованість є набагато більшою. Фактично йдеться і про 5 мільярдів. Тобто звичайно, тут у цій частині ми маємо відпрацьовувати. Хоча я буду, звичайно, в своїй доповіді говорити лише про стягнення заборгованості по заробітній платі в межах тих проваджень, які відкриті на сьогодні в органах державної виконавчої служби, тобто фактично пред'явлені до примусового виконання.

Ми з 2 квітня ініціювали цю нашу кампанію, відповідну ініціативу, яка пов'язана із подоланням взагалі боргів наявних перед працівниками, які тривалі часи, тривалі місяці не отримують нараховану їм заробітну плату. Станом на 2 квітня цього року в нас в органах державної виконавчої служби перебувало понад п'ятнадцять тисяч виконавчих документів у сфері стягнення заборгованості по заробітній платі. І сума відповідних боргів складала 372 мільйони.

Саме з метою відпрацювання, ефективного відпрацювання відповідних документів ми запровадили таку саме систему фактично, як і у сфері стягнення боргів по аліментах. Тобто були створені відповідні виконавчі групи, була створена мережева система регіональних штабів, функціонує центральний штаб на рівні Міністерства юстиції, розроблені всі необхідні карти технологічні, рекомендаційні роз'яснення, для того щоб ми могли ефективно відпрацювати виконавчі документи саме по цій категорії.

Крім цього, також є позитивним той момент, що на базі відповідних регіональних штабів ми змогли створити таку площадку, майданчик для обговорення цієї проблематики з іншими нашими партнерами, які, безперечно, мають активніше включатися до відпрацювання виконавчих документів щодо стягнення боргів по аліментах. У першу чергу це йде і про відповідні органи, які діють при обласних державних адміністраціях, при Київській міській державній адміністрації, це органи Державної фіскальної служби, Національної поліції, Державної інспекції з питань праці, профспілкові організації.

Крім цього, ми також відкрили відповідний реєстр, публічний реєстр

боржників, найбільших боржників, взагалі боржників по заробітній плані. На сьогодні до цього реєстру включено майже сто відповідних... майже тисяча, перепошую, підприємств різних форм власності.

Крім цього, ми так само, як і по аліментах, забезпечуємо щомісячні відповідні перевірки, здійснюємо постійний моніторинг щодо стану виконання. Такий підхід до зміни організації роботи в системі органів Державної виконавчої служби дав можливість нам досягти результатів.

Станом на сьогодні фактично виконано майже 31 тисяча виконавчих документів та стягнуто майже 420 мільйонів гривень на користь наших працівників. І це фактично на 94 мільйони гривень більше в порівнянні з іншим періодом. Завдяки цьому зарплати отримало більше ніж 38 працівників, які взагалі місяцями не отримували жодної копійки від своїх роботодавців. При цьому також важлива цифра пов'язана з тим, що відносно 30,5 тисяч працівників було погашено заборгованість по заробітній платі повністю, тобто абсолютно в повному обсязі.

Так само слід окремо звернути увагу на те, що з початку роботи виконавчих груп та регіональних штабів було стягнуто, тобто фактично з 2 квітня було стягнуто 324 мільйона гривень заборгованості на користь двадцяти двох із семи тисяч працівників.

На сьогодні, станом на грудень 18-го року, у нас перебуває 17,7 тисяч виконавчих документів. І загальна сума заборгованості складає 561 мільйон гривень.

Кількість, хочу зазначити окремо, що кількість виконавчих документів зростає дійсно в органах Державної виконавчої служби. Це пов'язано і, звичайно, з тими успіхами, які є на сьогодні в сфері стягнення заборгованості по заробітній платі, а також з тим, що, напевно, рівень довіри до державного виконавця через відповідну зміну в організації роботи, він все-таки зростає.

Крім цього, варто також сказати, що відповідно до тих процедур, які є в Законі "Про виконавче провадження", і тих норм на сьогодні по майже, трошки більше, вірніше, ніж 3 тисячі виконавчих проваджень зупинено,

вчинення виконавчих дій, що складає майже 18 відсотків із загальної кількості документів цієї категорії, і на суму майже 59 мільйонів гривень, тобто це 10,3 відсотка.

По майже ніж 9 тисяч виконавчих документів на суму 190 мільйонів гривень боржниками є підприємства державної форми власності. Я вам назву тільки окремі підприємства, які є лідерами так званого антирейтингу, який на сьогодні створено на рівні всеукраїнському, а також на регіональному рівні. Ці антирейтинги, вони є оприлюднені, тобто вони відкриті до їх користування, і відповідно ця інформація є доступною.

Лідером відповідно і найбільшим боржником по заробітній платі є ПАТ "Футбольний клуб "Металіст", Харківська область, загальний обсяг заборгованості складає 112 мільйонів гривень. Далі - Харківське державне авіаційне виробниче підприємство, відповідно так само Харківська область – це 74,1 мільйон гривень. ПАТ "Запоріжжяобленерго" – 27,2 мільйони гривень. Державне підприємство "Миколаївський суднобудівний завод", Миколаївська область – це 26,3 мільйони гривень. ПРАТ "АЗОВГАЛЬМАШ", Донецька область – 24, майже 25 мільйонів гривень заборгованості.

Якщо говорити саме про ті позитивні історії, позитивні досягнення, які на сьогодні ми маємо відповідно до озвученої і фактично реалізованої нашої кампанії у сфері погашення заборгованості по заробітній платі, то я вам так само поділюся окремими нашими такими позитивними кейсами. Наприклад, в Департаменті державної виконавчої служби Міністерства юстиції було стягнуто з ПрАТ "Сєверодонецьке об'єднання Азот" 19 з половиною мільйона гривень – це на користь фактично 789 працівників. ПАТ "Запоріжжяобленерго" - це 4 з половиною мільйона гривень на користь 783 працівників.

Якщо говорити про Дніпропетровську область, яка так само має певну проблематику, то це державне підприємство "ДЕВЗ". Це 15, 8 мільйонів гривень на користь 6 тисяч, майже 6 з половиною тисяч працівників було

захищено їх трудове право.

Це ПАТ "Науково-дослідний та проектний інститут по збагаченню та агломерації руд чорних металів". Це майже 9 мільйонів гривень на користь 231 працівника.

І Першотравневе МЖКП – це майже 8 мільйонів гривень на користь 2 тисячі 289 працівників. Тобто фактично і в Житомирській області, і в Запорізькій, Луганській, Львівській ми маємо певні досягнення, які дають можливість нам свідчити про те, що якщо змінюється підхід до роботи, то, власне кажучи, можна досягати відповідних результатів. Загалом більше ніж по 200 підприємствам різної форми власності з 2 квітня цього року ми досягли відповідних позитивних результатів і спромоглися забезпечити виплату працівникам заборгованої заробітної плати.

Звичайно, треба враховувати те, що взагалі ситуація з наявністю боргів по заробітній платі, вона, скажімо так, від неї страждає не лише працівник, звичайно, страждає і відповідно родина, і діти. І це ми говоримо і про елементи економічного страждання, і психічного страждання. Звичайно, маємо і також говорити про те, що страждає фактично економіка всієї країни.

Ми підсумували, зробили таку певну проміжну нашу аналітичну статистику, і фактично можемо сказати, що з 2 квітня цього року, якщо говорити по середній сумі, яка була виплачена працівникам, то більше ніж по 11 тисяч гривень отримав кожен працівник, який і фактично є стягувачем, і є стороною виконавчого провадження. І, таким чином, ми могли надати можливість особі отримати відповідні кошти.

Також варто сказати, що фактично за 25 років незалежності нашої країни ще так не підходили, не було такого системного, комплексного підходу щодо відпрацювання відповідних виконавчих проваджень, які на сьогодні сповідує в своїй роботі Міністерство юстиції, і саме пов'язане із захистом трудових прав громадян, на отримання належної заробітної плати, а також інших виплат, які пов'язані із трудовими правовідносинами.

Звичайно, під час опрацювання таких виконавчих документів ми не

лише рахуємо, підбиваємо певну статистику, а аналізуємо основну проблематику, яка на сьогодні є в частині відпрацювань боргів по заробітній платі. Звичайно, це стосується тих державних підприємств, які перебувають в процедурі банкрутства, тому на всіх регіональних рівнях і на рівні Міністерства юстиції ми активно співпрацюємо із арбітражними керуючими, ми активно комунікуємо і отримуємо відповідну допомогу і роз'яснення від спеціалістів з питань банкрутства. Так само ми комунікуємо з тими органами влади, до сфери відання, управління яких, вірніше, належать відповідні боржники, отримуємо від них перелік того майна, на яке в першу чергу можливо звернути стягнення, домовляємося з ними з приводу інвентаризації відповідного майна, щоб розуміти, як державним виконавцям діяти саме на завершальній стадії виконавчого провадження, пов'язаного вже з можливістю скерувати відповідного майна на примусову реалізацію.

Крім цього, також ми маємо розуміти те, що переважна більшість боржників - це фактично непрацюючі підприємства, їх майно є неліквідним, що так само ускладнює. Більшість відповідних виконавчих документів - це є зведені виконавчі документи, що так само воно впливає на періодичність і на черговість відповідного погашення саме в контексті задоволення відповідних прав конкретної особи.

Тому, якщо буквально коротко, так тезисно, звичайно, ми в цьому питанні дуже сподіваємося на активну підтримку, активну роботу з боку наших партнерів, і це, звичайно, і органи Національної поліції, і пенсійні, і податкові служби. Крім цього, тут треба враховувати, що єдиним таким інструментом можливого впливу, коли немає відповідного майна, немає рахунків, щодо того підприємства, яке допускає взагалі не виплачувати заробітну плату, є притягнення осіб до кримінальної відповідальності, фактично керівників. На сьогодні всі ці документи, які скеровуються до органів досудового розслідування, фактично не мають того позитивного ефекту, який би давав можливість застосовувати до таких роботодавців такий вид кримінальної відповідальності.

Разом з цим, на сьогодні так само необхідно говорити, що в країні, на жаль, відсутня культура з приводу виконання роботодавцем свого прямого обов'язку щодо виплати заробітної плати, тому що знову-таки не працює ефективно система відповідальності, зокрема відповідальності кримінальної, адміністративної.

Крім цього, звичайно, також ми маємо враховувати те, що на сьогодні є так само такий дієвий інструмент, на наш погляд, як неможливість боржнику вільно пересуватися, скажімо так, країною за межі України від'їжджати. Є відповідна норма - 377 стаття прим. Цивільно-процесуального кодексу, але на сьогодні, на жаль, так само суди не повною мірою задовольняють відповідні подання, і, як правило, більша кількість якраз перебуває на розгляді. Буквально якщо... така цифраЮ вам зазначу, що на сьогодні протягом 18-го року державними виконавцями було направлено майже 80 подань про тимчасове обмеження керівників підприємств-боржників у праві виїзду за межі України, з яких лише чотири задоволено, було відмовлено в задоволенні 27 і 42 перебуває на розгляді. Звичайно, нам би хотілось, щоб ця робота в судах проводилась активніше, або принаймні тоді вести мову про те, щоб надавати можливість державним виконавцям так само, як наприклад, по відпрацюванню аліментів, самостійно виносити відповідні тимчасові обмеження, і таким чином більш ефективніше впливати саме на рівень стягнення заборгованості по заробітній платі.

Тобто, колеги, така основна інформація, такий стан речей, який є на сьогодні у нас в органах Державної виконавчої служби, які пов'язані саме із забезпеченням трудових прав наших громадян.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Світлана Володимирівна.

Колеги, у кого є питання, ваші думки з приводу цієї ситуації? Що заважає, які законодавчі перепони, чи нерозуміння роботи з боку державних органів? Чи ми можемо говорити про системність проблеми і напрацьовувати

якісь однотипні рішення, чи кожен боржник є унікальним, його історія унікальна і якоїсь узагальненої моделі успішності вирішення проблеми ми не можемо запропонувати, і потрібно до кожного боржника фактично пропонувати свої кроки?

Хто хоче виступити? А що з приводу цього думають приватні виконавці?

_____. Ну, у приватних виконавців... Поки що ми молода інституція, тому в нас нема таких проблем, в нас нема великого такого надходження стягнення заробітної плати, це поодинокі випадки, тому що заборгованість, я бачу, копилася ще з 16-го року, коли нас ще не було, тому це вони зводились у зведене виконавче провадження у державних виконавців, і там вони перебувають.

Ті документи, які надходять до нас, я ж кажу, це поодинокі документи, вони погашаються, вони сплачуються, підприємства... в принципі, пред'являються до підприємств живих - і стягнення проводиться без питань.

Але хотів би, дійсно, підтримати Світлану Володимирівну з приводу того, що було б непогано по аналогії надати повноваження, дійсно, постановою державного виконавця, приватного виконавця обмежувати виїзд за кордон, деякі обмеження вводити стосовно керівників підприємств. Тому що, дійсно, суди тривалий час не розглядають подання, і це затягується, іншого механізму впливу не вбачається. Тому в цьому питанні підтримую.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене питання тоді до представників Міністерства юстиції, профільного департаменту. Взагалі ось за цей рік, якщо в динаміці продивитися, які кроки ви, наприклад, запроваджували, враховуючи і там ці мобільні групи, і оперативні штаби? На якому етапі воно якийсь дає поштовх, результат, де воно потім відкатується назад? Чи фактично зараз... Ну, я розумію, з того списку, який є, дійсно, тут є окремі питання, де

проблемні, і вони, звичайно, тягнуть суттєву заборгованість.

З іншого боку, ми розуміємо, що багато є невеличких боржників, які не в стадії банкрутства, але в цілому вони створюють такий неприємний обсяг боргів. Як ви думаєте, тут всі ваші області, всі підлеглі якісно працюють? Чи, наприклад, якісь області могли б краще працювати?

_____ . Дякую, Ігор Сергійович, за запитання.

Насправді коли ми починали цей пріоритетний напрям роботи поряд з аліментами, то ми розуміли, що ресурси, і в тому числі трудові, в нас не безмежні. І ми направляємо їх саме на ті, самі болючі соціальні питання, які б надали можливість задовольнити якомога більшу кількість наших стягувачів, в даному випадку працівників підприємств, які не отримують зарплату.

І вже перші місяці показали, що мобілізація зусиль багатьох державних виконавців на конкретних боржниках, вони, звичайно, дають дуже позитивний результат. Наприклад, яскравий приклад у нас був – Сєвєродонецький "Азот" в Луганській області, там більше п'ятнадцяти тисяч працівників, працююче підприємство. Дуже багато майна, і взагалі сама процедура опису цього майна там тривала декілька тижнів. Тому, звичайно, мобільна група з департаменту з області, з району зробила це набагато швидше, і дало свій результат. Дуже багато проваджень було закінчено, і заборгованість погашено в повному обсязі.

Тому, звичайно, такі екстраординарні дії, вони дають свій результат. А проблеми, звичайно, в нас виникають, як правило і на жаль, в державних підприємствах. Зокрема в нас є концерн "Укроборонпром", який... заборгованість підприємств якого перед працівниками складає майже третину від узагалі всіх боргів і виконавчих проваджень, які знаходяться у нас на виконанні. Але ми розуміємо, що складність тут полягає в забезпеченні балансу інтересів, тому що є відповідні закони, які вводять мораторій на звернення стягнень на майно державних підприємств. Тому тут в цьому, звичайно, є складність.

Що стосується невеликих, маленьких сум заборгованості, то, як пан Ніколаєв сказав, що, якщо це підприємство живе і воно працює, то у державних виконавців, так, як і в приватних виконавців, нема проблеми стягнути. Проблема там, де підприємство, або ця компанія була створена на один день, там для певних об'єктів і являє собою просто там папку документів і печатку, то, звичайно, там немає ніяких активів і стягнути неможливо. З іншими, в принципі, проблемами державні виконавці справляються непогано. Є, звичайно, області, де ситуація гірша, є де більш складна, але ми працюємо в комплексі. І загалом система показує непоганий результат саме у вирішенні цієї категорії виконавчих проваджень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ваші, наприклад, зміни законодавства, посилення додаткових механізмів для виконавців, яке ваше відчуття? Чи є експертна підтримка в тому числі? Чи мали вже комунікацію з представниками Ради Європи, проектів Європейського Союзу, які тут працюють? Чи не буде ця ідея просто похована, враховуючи, що, звичайно, буде супротив таким додатковим повноваженням? Що ви про це можете сказати?

_____. Ми якраз на засідання комітету приїхали з засідання в проекті "Право-Justice" Європейського Союзу під головуванням Довідаса Віткаускаса, який також сьогодні був запрошений. Якраз ми в широкому колі обговорювали ці питання щодо подальшого реформування системи загалом виконання судових рішень, в тому числі і приватних виконавців, це стосується і державних виконавців. І ми підходимо до вирішення цих проблем комплексно, для того щоб цей процес був детально опрацьований. І звучать думки і підтримка якомога більшого кола осіб. Там приймали участь і також Незалежна асоціація банків, і інші суб'єкти, і приватні виконавці, департаменти Міністерства юстиції. Тому все, що стосується удосконалення

системи як процедурно, так і стратегічно, воно підтримується як нашими іноземними партнерами, так і Міністерством юстиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. А я дивлюсь, тут серед запрошених працівників були "Укроборонпрому". Є? Немає?

_____. Так, доброго дня, є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, є.

_____. Євгенія Ігорівна. Хотіла би...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгенія, добрий день...

_____. Добрий!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Враховуючи, що ось така пролунала цифра, і можете ваш коментар? Я розумію, я дійсно цифри бачив, вони такі... ваші думки, ваші взагалі уявлення, чи щось без ґрунтовних законодавчих змін можна в цьому напрямку вирішити, чи так проблема буде з року в рік переходити?

_____. Наразі у будь-якому випадку всі зорієнтовані на те, щоб вирішити дане питання, і соціально-побутові проблеми в тому числі. Що стосується заробітної плати, це першочергове завдання, в тому числі для державного концерну.

Єдине що, зі свого боку я б хотіла зазначити, що, дійсно, концерн також підходить до цього проблемного питання комплексно. І наразі здійснюються всі дії для того, щоб підприємство запрацювало і була можливість фактично не за рахунок майна і розпродажу вказаного майна погасити цю заборгованість, а здійснювати це за виконання державного

оборонного замовлення. Наразі на сьогодні розглядається питання державного оборонного замовлення, і вказані питання є актуальні.

Тому, в принципі, що стосується комплексного підходу, він, дійсно, має бути, має бути до кожного, мабуть, боржника, зважаючи на сферу діяльності, зважаючи на можливості в подальшому, бути не єдиний якийсь, а індивідуальний. Тому з цього приводу, не знаю, як запропонувати, чи має це бути зафіксовано як єдиний підхід в законодавчому плані, мабуть, що ні, можливо, якісь схеми розроблені індивідуально під кожного, зважаючи на попередньо вже зважені, мають бути. Мабуть, що в такому ракурсі необхідно підходити. Це особисте суб'єктивне бачення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А за цей рік якийсь боржник зміг просунути в погашенні заборгованості, в тому числі за рахунок замовлень, чи основні боржники як були, так і мертвим грузом лежать і не зрушують з місця?

_____. Зрушувати вони будуть, оскільки буквально на тому тижні розробляється програма з приводу залучення державних коштів на державне оборонне замовлення. І після цього, вже після запуску, просто єдине, що до цього фактично були проблемні питання, які наразі тут не обговорюються, мабуть, оскільки це питання відносяться до компетенції, мабуть, безпосередньо підприємства як самостійного суб'єкта господарювання. Однак на сьогодні, от тиждень тому вказані питання піднімались, ведуться переговори, і я думаю, що в подальшому, цей "мертвий" груз, як ви кажете, він буде зрушений з місця.

Однак станом на сьогодні інформації з приводу погашення попередньої, на жаль, немає, заборгованості. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, у когось ще є бажання виступити, враховуючи, що питання таке різностороннє і охоплює багато сфер, і багато відповідальних? Які ви

бачите для себе, можливо, думки по цьому питанню? І пропозиції, які комітет міг би сформувавши для парламенту до напрацювання законодавчих змін в цьому напрямку? Лунала ідея щодо, теж я чув і сам десь бачив, щодо створення страхового фонду на підприємствах, узагальненого, де... раптом виникнення такої ситуації, щоб можна було швидко погашати таку заборгованість.

Що ви про це чули? Які ваші думки з приводу цього? Чи є нормальні... чи є досвід за кордоном такої практики і що могло б стати там джерелом наповнення цього фонду? Ми розуміємо, що, в принципі, з одного боку, це не малі суми, але в рамках країни це абсолютно можливо для погашення, щоб не ганьбитися і не було такої ситуації, що в країні є борги по заробітній платі.

Колеги, це питання, можливо, якщо воно є відкритим, у когось є бажання прокоментувати і запропонувати свою модель, будь ласка, просто заради цікавості.

_____. Звичайно, дуже хотілося б, щоб у нас були ефективні інструменти, в тому числі державного виконавця, який би міг їх використовувати в ході відпрацювання провадження щодо стягнення боргів по заробітній платі. На сьогодні ми маємо те законодавство, яким у своїй роботі користується державний виконавець, звичайно, воно є в цій частині не завжди досконалим. Але треба також враховувати, що дуже великий обсяг успіху, тобто успішність, вірніше, відпрацьовування таких виконавчих документів, пов'язані в тому числі через нормальну професійну координацію з іншими органами.

Якщо ми говоримо саме про відповідних боржників державної форми власності, які належать до сфери управління органів влади, то, звичайно, ми вбачаємо як один з механізмів - це налагодження все-таки тісної взаємодії, для того щоб спільно підходити до вибудовування відповідного алгоритму дій саме не з метою, дійсно, реалізації майна, тому що це вже як остання стадія, все-таки наша головна місія як держави, як фактично посадових осіб,

які реалізують державну функцію, створити можливість відновлення виробництва і щоб відповідні борги сплачувалися від тих коштів, які отримує підприємство у ході свого безпосереднього виробництва. Це наша основна місія, ми в цьому так само свідомі. І тут дуже важливо, щоб у нас був зворотній зв'язок з тими центральними органами влади, які фактично відповідають за роботу того чи іншого підприємства-боржника, все-таки виходили з більш активнішою позицією, в першу чергу це відновити виробництво, в другу чергу це задовольнити трудові права наших громадян. На сьогодні, на жаль, не з усіма є відповідна комунікація, хоча фактично ми ініціюємо дуже... ініціюємо відповідні зустрічі, зокрема з концерном "Укроборонпром", певні успіхи є, але, звичайно, в загальній картині ситуація не є доволі успішною саме по тим боржникам, які є в сфері відання концерну.

З приводу створення відповідного фонду, то Міністерство юстиції, дійсно, напрацювало відповідну концепцію, у нас були певні обговорення і з Кабміном, і з окремими депутатами, яким небайдужа ця проблематика. На сьогодні, дійсно, в цій ситуації немає, як казав Ігор Сергійович, відповідної політичної волі і це, звичайно, все-таки вирішення питання вже як подолання наслідків. А нам дуже важливо саме не допускати відповідно причини, не допускати взагалі накопичення боргів по заробітній платі. Тому як альтернативний, можливо, тимчасовий механізм було б доцільно створити відповідний фонд, який би гарантував відповідному громадянину, особі таку допомогу у разі неотримання коштів від роботодавця. Але все-таки ця проблематика є набагато ширшою, глибшою. І мені видається, що було б досить логічно присвятити взагалі окреме обговорення, окремий якийсь такий захід, майданчик, куди запросити вже представників інших органів влади саме такого керівного рівня для того, щоб, дійсно, намітити, як нам рухатися далі в цьому питанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Ну, будемо дивитись, можливо, в когось ще з'являться ідеї.

Колеги, останнє питання нашого сьогоднішнього заходу, враховуючи, що воно прямо пов'язано було з двома попередніми, це, в принципі, узагальнене питання щодо взаємодії Міністерства юстиції з органами Нацполіції, прикордонниками, фіскальною службою, Нацбанком, Пенсійним фондом, Міністерством соцполітики, Міністерством внутрішніх справ. Де ви бачите, можливо, залишаються питання щодо рекомендацій, які може запропонувати парламент до змін до законодавства, і що щось не вистачає саме на підзаконному рівні у ваших внутрішніх документах, які визначають алгоритм взаємодії. Все, що потребує законодавчих змін по обміну інформацією чи по порядку взаємодії, будь ласка, запрошую до слова, якщо хто готовий представити узагальнену позицію.

Олексій Володимирович, ви. Далі, колеги, хто бажає.

ВОРОБІЙОВ О.В. Дякую. Дякую, Ігор Сергійович.

Дійсно, Державна виконавча служба, державний виконавець так само, як і приватний виконавець, при виконанні рішення суду він не знаходиться у вакуумі. Він взаємодіє з різними суб'єктами, по-перше, звичайно, зі сторонами виконавчого провадження, але також і з іншими державними органами та установами. Відповідно питання щодо удосконалення цих процесів взаємодії дуже важливе і є одним з основних напрямків реалізації реформи взагалі інституту і системи виконання судових рішень в Україні.

І на даний час Міністерство юстиції може відзвітувати і про те, що воно забезпечило взаємодію, наприклад, з такими державними органами, ефективну взаємодію з Державною фіскальною службою України. Відповідно було прийнято наказ Міністерства юстиції та Міністерства фінансів України від 13.12.2016 року щодо отримання в електронній формі інформації про наявні рахунки у боржників – юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, а також рахунки, відкриті боржником – юридичною

особою, в тому числі і через свої філії або інші відокремлені структурні підрозділи, яку отримує Державна фіскальна служба відповідно від кожного банку при відкритті такого рахунку, а також інформація щодо джерел отримання доходів боржників – фізичних осіб.

На даний час вже ця система працює інтерактивно. Тобто за допомогою автоматизованої системи виконавчого провадження виконавець онлайн отримує всю цю інформацію.

Також на даний час Міністерством юстиції України та Державною фіскальною службою розглядається питання щодо надання виконавцям можливості отримувати інформацію про розмір доходів боржників за виконавчими документами про стягнення аліментів. Це дуже важливо для того, щоб саме встановити розмір цих доходів і стягнути відповідні кошти на виплату аліментів.

Також з Пенсійним фондом України було відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 07.12.2016 року та постановою управління Пенсійного фонду від тої ж дати щодо отримання виконавцями в електронній формі інформації про фізичних осіб-боржників, які отримують пенсію, розмір їх пенсій, та найменування органів Пенсійного фонду, на обліку в якому перебуває боржник, та інформації про фізичних осіб-боржників, які працюють за трудовими або цивільно-правовими договорами та про їх останнє місце роботи. Тут дуже важливий елемент також пошуку джерел доходів боржників, адже без цієї інформації неможливо стягнути стягнення на ці доходи. А на даний час також в онлайн-режимі державний виконавець на робочому місці отримує повністю інформацію про місце роботи, отримання доходів боржника, а також може звернути стягнення ...них відповідним чином вже в подальше виконання рішення.

Також дуже важливий блок. Була проведена робота по взаємодії, налагодженню взаємодії з Державною прикордонною службою України. Так, було прийнято наказ Міністерства юстиції України та Міністерства внутрішніх справ України від 30.01.2018 року, згідно з яким запроваджено

отримання виконавцям інформації про перетинання боржником державного кордону України, а також запроваджено, що більш важливо, електронну взаємодію щодо виконання постанов державних виконавців про заборону, про обмеження боржника у праві виїзду за межі України за виконавчими документами про стягнення аліментів.

На даний час вже ця взаємодія працює, і для того щоб заборонити виїзд за кордон такому боржнику, немає необхідності ні звертатися до суду, ні в письмовій формі направляти постанову як таку у прикордонну службу для того, щоб вона її опрацьовувала. Тобто також виконавець на своєму робочому місці за допомогою автоматизованої системи виконавчого провадження виносить постанову, затверджує і відправляє як файл, тобто електронний файл, не документ, вже у прикордонну службу, яка опрацьовує це і напряду вносить дані про цього боржника в систему "Аркан", і така особа не може бути випущена за межі України у пункті пропуску. Це також дуже спростило роботу як і державним виконавцям, так і працівникам Державної прикордонної служби, які до цього обробляли це вручну, плюс це зекономило державні кошти на папір та поштові послуги.

Також налагоджено взаємодію з Національною поліцією України, було прийнято також спільний наказ Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України від 30.01.2016 року щодо електронного обігу інформації і про зареєстровані за боржником транспортні засоби та накладання на них арешту, виконання постанов виконавця про розшук транспортних засобів боржника і виконання постанов про встановлення боржнику тимчасового обмеження у праві керування транспортними засобами та користування зброєю.

Наразі Національною поліцією також отримується ця інформація в електронній формі, і з того часу, як Національна поліція запровадить нову систему розшуку транспортних засобів, так звана "Гарпун", яка передбачає зовсім інший підхід взагалі до розшуку транспортних засобів, який був до цього, до цього камери відповідні стояли і пошукові термінали стояли на

стаціонарних пунктах, а також в деяких автомобілях патрульних. Ця система була не досить ефективна, адже відповідно і в технічному плані, і в плані організаційному, адже поліцейські не завжди могли оперативно переслідувати цей транспортний засіб, якщо вони наприклад, були зайняті в якихось інших, більш важливих діях і не могли приділити цьому час. На даний час система побудована так, що в населених пунктах встановлюються камери стеження в різних місцях, і, отримуючи інформацію про транспортний засіб, вони передають її в електронній формі на електронно-обчислювальний центр, який вже сигналізує поліцейському... патрульному автомобілю, який найближче знаходиться до місця, де був розшукуваний транспортний засіб, і вже цей патруль відповідно вчиняє дії щодо затримання цього транспортного засобу.

Також слід зазначити, що Міністерством юстиції також продовжується робота щодо налагодження взаємодії з банками. І ми вже про це говорили, щодо відповідно отримання інформації по боржниках, по аліментах, по їх відкритих рахунках, і саме з метою виконання вимог Закону "Чужих дітей не буває-2".

На даний час те, що стосується Міністерства юстиції, нами було відповідний проект нормативно-правового акту складений і направлений на Національний банк України для погодження. І на останній зустрічі відповідно до протоколу Національний банк пообіцяв до кінця цього року вже дати свої зауваження або пропозиції до цього нормативно-правового акту, і вже ми будемо виходити на реалізацію цього саме проекту.

Тому ще раз хочу наголосити, що взаємодія з іншими органами влади є дуже важливою, і Міністерство юстиції приділяє цьому дуже велику увагу. І за цей рік вже дуже багато зроблено, і в наступному році у нас також є плани по відповідному налагодженню взаємодії. І думаю, що ми досягнемо оптимального результату.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Володимировичу.

Колеги, представники Національної поліції, банківських установ, хто у нас ще тут є, судові адміністрації, якісь є ваші пропозиції чи думки щодо того, що сказали представники Міністерства юстиції, чи, можливо, у вас є інше бачення порядку взаємодії, чи навпаки воно повністю вас влаштовує і питання не виникають в роботі?

ОПАНАСЮК Т.І. Якщо дозволите. Доброго всім вечора! Вітаю ще раз всіх із Святим Миколаєм. Мене звати Тетяна Опанасюк, Державна судова адміністрація України.

На виконання Закону 2147 від 3 жовтня нами спільно з Міністерством юстиції на сьогодні напрацьовується єдиний реєстр виконавчих документів. І ми думаємо, що це буде великим, одною із частин єдиної телекомунікаційної судової системи і буде великим проривом у виконанні всіх рішень, у тому числі тих, які піднімалися сьогодні щодо сплати аліментів і щодо стягнення заборгованості заробітної плати. Бо ідея полягає у тому, що у разі підписання електронним цифровим підписом безпосередньо в суді за своїм персональним комп'ютером виконавчого документу суддею через певний період часу, мається на увазі декілька хвилин, він буде реплікований і буде висвічуватись в єдиному цьому реєстрі, де виконавець безпосередньо зможе дивитися, що до нього прийшли на виконання ці листи. Це, дійсно, зменшить паперовий обіг. І ми маємо велику надію, що це запрацює якомога найшвидше через те, що вже 1 грудня було опубліковано в газеті "Голос України" про те, що з 1 березня запрацює єдина телекомунікаційна судова система. І на сьогоднішній день у робочому порядку представники Мін'юсту і ДСА працюють над фінальним етапом цього положення. Це з приводу того, щодо повноважень судових адміністрацій, які були наділені саме тим законом по виконанню судових рішень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є ще?

_____ . Ви знаєте, ми насправді дуже залежимо від швидкості і оперативності, коли почне працювати взагалі єдина телекомунікаційно-інформаційна система, тому що, як ви знаєте, ми на сьогодні чітко намітили в паспорті реформ системи виконання рішень ті кроки, які ми будемо реалізовувати для того, щоб цю систему змінювати і вдосконалювати взагалі рівень фактично виконання рішень на території нашої держави. І дуже багато ідей, які на сьогодні ми плануємо впровадити, вони якраз пов'язані з цим технічним питанням щодо вдосконалення всіх технічних і процесів автоматизації.

Тому від нашого боку, знову ж таки, але я розумію, що все-таки Департамент державної виконавчої служби не активно у відповідних комунікаціях бере участь, але що від нашого боку потрібно, ми абсолютно готові сприяти, аби система запрацювала. Відповідно ми дуже зацікавлені в тому, щоб була єдина база даних відповідно виконавчих документів, тому що це спростить роботу не лише судам, а, звичайно, державним виконавцям і приватним виконавцям, це дуже-дуже важливо.

Тому єдине, що побажати в такі свята, це дійсно успіхів на цій непростій, саме на цьому напрямі, тому що це взагалі пілот для України, не було у нас відповідно таких ще ідей і таких технічних прогресивних ідей, і ми сподіваємося, що найближчим все-таки часом ми зможемо познайомитися з цією системою і працювати вже, власне кажучи, в ній.

ОПАНАСЮК Т.І. Більше того, в цій системі буде створено, буде особистий кабінет кожного з осіб, яка є, наприклад, стягувачем або яка є виконавцем в даному розумінні Закону України "Про виконавче провадження". Тому що, коли накладається арешт, то так само банки будуть мати відповідну реплікацію, і, можливо, це буде за допомогою, я не готова сказати технічну сторону, оскільки я юрист більше за освітою, але

працівники державного підприємства, сервісного ресурсного центру Мін'юсту і державного підприємства "Інформаційні судові системи" на сьогодні напружують саме програмне забезпечення, яке буде задовольняти всі потреби і створювати таку реплікацію між всіма органами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання до представника судової адміністрації: ще раз, коли дедлайн створення?

ОПАНАСЮК Т.І. Згідно закону дедлайн створення треба було за 90 днів подати повідомлення в "Голос України". Повідомлення в газеті "Голос України" було 1 грудня про те, що ми оголошуємо про початок роботи з 1 січня в тестовому режимі, і з 1 березня уже в, ну, в режимі роботи про Єдину телекомунікаційну систему, це було в засобах масової інформації навіть повідомлено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З 1 січня в тестовому режимі вона буде працювати? Її хтось може побачити?

ОПАНАСЮК Т.І. Я думаю, якщо подати запит до адміністратора, який вже на сьогодні має відповідні версії презентації, то я думаю, що проблем не повинно бути з тим, щоби побачити це все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А хто адміністратор?

ОПАНАСЮК Т.І. Адміністратор Єдиної телекомунікаційної судової системи державне підприємство "Інформаційні судові системи".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за вашу інформацію.

А тут присутні представники не із державного підприємства. Як ваша співпраця в цьому напрямку вибудована, і враховуючи ваш досвід також в

напрацюванні різноманітних модулів і практичного вирішення багатьох питань в цьому напрямку? Ваші думки, ідеї, побажання, де ми можемо якусь... де може виникнути проблема, яка потім просто... гарну ідею накладати негативний шлейф в процесі впровадження?

ЛУР'Є С.С. Дякую.

Шановні колеги, шановні присутні, державне підприємство "Національні інформаційні системи" Міністерства юстиції України я представляю - генеральний директор Лур'є Станіслав Сергійович. Ми адмініструємо реєстри, що знаходяться у сфері повноважень Міністерства юстиції України, зокрема, адмініструємо автоматизовану систему виконавчих проваджень.

З приводу заданого питання щодо взаємодії з Державною судовою адміністрацією інформаційною. Ми співпрацюємо на своєму на технічному рівні з адміністратором відповідної системи - це державне підприємство "Інформаційні судові системи". Разом з ними з технічної точки зору напрацювали порядок взаємодії, він вже, наскільки мені відомо....

_____. Не порядок взаємодії. Це положення про вашу систему.

ЛУР'Є С.С. Положення про систему, тому що саме положення передбачає порядок впорядкування цієї інформаційної взаємодії між автоматизованою системою виконавчих проваджень та реєстром виконавчих документів, яким чином вони будуть потрапляти з однієї системи до іншої. Виконавці будуть передавати постанови свої, відповідно які також є виконавчими документами, та виконавчі документи, які винесені судами або будуть внесені іншими органами, які мають повноваження видавати виконавчі документи до цієї системи, будуть потрапляти до автоматизованої системи виконавчих проваджень, яким чином там боржники... не боржники,

а стягувачі будуть звертатися до відповідних виконавців, і вони відповідно зможуть отримувати доступ до цих документів. Тобто....

_____. *(Не чути)*

ЛУР'Є С.С. Да. Тому з технічної точки зору автоматизована система виконавчих проваджень готова до взаємодії. Ми технічно готові, як тільки буде побудована система зі сторони судової адміністрації, цю технічну взаємодію реалізувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...

ЯМЧУК О.П. Олександр Петрович Ямчук. Добрий вечір! Інститут права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України.

У мене скоріш, напевне що, запитання такого плану, що в інституті приватних виконавців існує проблема щодо оподаткування авансового внеску, який сплачує стягувач, і безпосередньо цей внесок оподатковується фіскальною службою. Чи подолано вже цей бар'єр, скажімо, якесь є порозуміння? Якщо так, то чудово. Якщо ні, то що ведеться в цьому напрямку? Чому, тому що дуже багато виникає питань з цього приводу. Нам доводиться дуже багато пояснити людям, які проходять навчання у нас в інституті, і було б цікаво почути думку. Якщо в тому є потреба, ми готові долучитися також до розробки якихось там питань в цьому напрямку.

Дякую.

_____. *(Не чути)*

ЯМЧУК О.П. Мабуть, до Сергія Вікторовича і представника пані Плотник Наталії Анатоліївни, якщо я правильно зрозумів.

НИКОЛАЄВ С.В. Так, Асоціація приватних виконавці неодноразово зверталися і до Міністерства фінансів, і до податкової служби з листами щодо погодження якось виробити одну стратегію оподаткування. Зазначалось, що авансовий внесок - це не є доходом приватного виконавця, так як і державного виконавця теж, но остаточної відповіді ми не отримали. Отримали відповідь від ДФС, що напрацьовуються матеріали, які будуть погоджуватися з Мінфіном, і після чого вам буде надана відповідь. Це було отримано от буквально пару тижнів тому. І на цьому все. Тобто вопрос залишається відкритим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представник фіскальної служби.

ПЛОТНИК Н.А. Можу сказати, що наразі це питання опрацьовується не нашим департаментом. Я заступник директора департаменту обслуговування платників. Тому, ну, не готова нічого коментувати, але якщо сказали, що розглядається питання і будуть консультації, то, я думаю, що буде надана остаточну відповідь, треба зачекати на цю відповідь.

Я можу сказати про взаємодію з Міністерством юстиції України з питань надання інформації, що працюємо ми вже дуже давно, інформацію із державного реєстру фізичних осіб надаємо систематично. На сьогоднішній день стосовно джерела доходів фізичних осіб від виконавчої служби знаходить 20-30 тисяч запитів, які ми оперативно опрацьовуємо, щоденно, які ми оперативно опрацьовуємо і надаємо відповідну інформацію.

Працюємо також в даний час над вдосконалення питань взаємодії. Ми вже працюємо, ну, достатньо давно, і вже всі ці проблеми і встановлення взаємодії, якихось неув'язок пройшли. Тобто у нас уже насправді налагоджена достатня, ну, систематична, налагоджена робота отримання запитів, надання відповідей про доходи боржників на запити державних виконавців. Так само ми... і приватних виконавців. Так само ми надаємо інформацію державним і приватним виконавцям стосовно рахунків

боржників, тих рахунків, які наявні у фіскальній службі. Я хотіла б сказати, що в цій сфері є проблема, вона вже була озвучена. Проблема полягає в тому, що на сьогоднішній день в Україні нема реєстру всіх відкритих рахунків в установах банків юридичними особами і фізичними особами.

До Державної фіскальної служби надходять повідомлення про відкриття і закриття рахунків юридичних осіб і тих осіб, які мають статус самозайнятих – це фізичні особи-підприємці і незалежники. Але і тут є певні обмеження по таких рахунках.

Тому насправді державний виконавець на сьогоднішній день не повністю забезпечений, і ми не можемо забезпечити державного чи приватного виконавця інформацією про наявність рахунків у боржника, просто громадянина – фізичної особи, бо у нас самих такої інформації немає, ми такої інформації не маємо.

Таке питання, воно потребує законодавчого регулювання. Я не знаю, не була підтримана ідея стосовно створення єдиного реєстру рахунків. Хоча в багатьох країнах існують відповідні реєстри, вони часто не на базі податкових органів. Створені відповідні окремі бюро, наприклад, в Німеччині окреме бюро, яке веде реєстр рахунків, до якого всі, в тому числі там, і не тільки виконавці, а і національна поліція їхня чи правоохоронні органи можуть звернутися і отримати у разі потреби відповідну інформацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я тільки лише звернусь до колег. Ваше питання щодо питання оподаткування зрозуміло для мене. Чия це компетенція і що має бути на виході, щоб ви могли одностайно трактувати закон так, як, в принципі, ви його розумієте в цьому плані? Це має бути роз'яснення чи це уточнення законодавства?

_____. Ну, я думаю, це або податкове роз'яснення, або зміни в Податковий кодекс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну в Податковий кодекс зміни – це добре, це в умовах законодавчого процесу довго і складно. Податкове роз'яснення – я хотів би звернутися до фіскальної служби, – воно в такому плані можливо чи без змін до законодавства ми не обійдемося в цьому плані?

ПЛОТНИК Н.А. Відповідно до кодексу Державна фіскальна служба і органи ДФС можуть надавати індивідуальні податкові консультації з питань практичного застосування окремих положень законодавства, податкового законодавства, ну, і того, яке належить до компетенції контролюючих органів. Мінфін має право видавати узагальнюючі податкові консультації. Це якщо є питання якесь проблемне, воно є загальним для багатьох платників податків, тоді Міністерство фінансів України узагальнює всі оці індивідуальні податкові консультації або взагалі вивчає це питання і може видати узагальнюючу податкову консультацію. В такому випадку вона є... може застосовуватися всіма, без виключення, учасниками, яких це стосується. Індивідуальна податкова консультація може застосовуватися тільки тим суб'єктом чи тим платником податків, якому вона надана. Тому якщо ми виходимо із того, що питання необхідно... можна вирішити... якщо його можна вирішити без внесення змін до Податкового кодексу, то через узагальнюючу податкову консультацію можна його вирішити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, хто ще бажає виступити? Будь ласка.

_____. Добрий вечір. Пенсійний фонд України. Ми, крім того, що є розпорядниками, володільцями бази даних про всіх працюючих в цій державі і надаємо таку інформацію державним приватним виконавцям, ми також виконуємо постанови про звернення стягнення на доходи боржника, на пенсії. І в найспокійніший місяць у нас таких постанов виконується від десятка тисяч, а то й півтора.

Ми вкрай зацікавлені в побудові інформаційної взаємодії отієї, яка безпаперова, про те, що звертати стягнення на пенсії без опрацювання руками. Так само в нас є звернення стягнення на аліменти, інше виконавче провадження. Якщо така ідея можлива до реалізації, я прошу її врахувати в плани на наступний рік.

Дякую за увагу.

_____ . Вони є в планах... *(не чути)* це зафіксовано відповідно, автоматична взаємодія. Ми теж зацікавлені, щоб максимально уникати паперового формату, бо це дуже є правильним.

ПЛОТНИК Н.А. Якщо дозволите, я сказали. Справа в тому, що Державна податкова... фіскальна служба також є стягувачем стосовно податків і зборів. І на сьогоднішній день ми знаємо всю цю систему стягнення, вона достатньо непростя, коли і нам, і так само виконавцям необхідно готувати відповідні документи, звертатися в паперовому вигляді до банків і так далі от. І ми вже зараз намагаємося і з Національним банком обговорювати питання того, щоб створити електронну систему стягнення, щоби від стягувачів, від виконавців чи в даному випадку від фіскальної служби надходили інкасові доручення про стягнення коштів в електронному вигляді автоматично, до банків вони надходили, і банки автоматично списували. Звичайно, з дотриманням законодавства про електронний документообіг, електронного кваліфікованого, цифрового підпису, там печатки і так далі. Тобто так, як це може бути в наших реаліях, в сучасності це взагалі можливо. І були зустрічі, в тому числі на площадці Міністерства юстиції України, де там також пропонувалося передбачити саме автоматизацію процесів надання оцих інкасових доручень виконавцями до банків.

Хотілося б, щоб оце все було зроблено. Ми б також дуже були б зацікавлені у створенні такої системи, дуже до неї долучилися б і працювали

б спільно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо дозволите, я тоді трохи підсумую те, що ми сьогодні обговорили. Звичайно, тут присутні всі відверто вболівають за це питання. І я думаю, що ми всі у цьому плані є союзниками і лише працюємо в спільному напрямку. А в той же час я розумію, що десь є, можливо, певні зволікання на місцях, десь, можливо, певна не те що бюрократична тяганина, а певні процедурні питання, які... я їх повністю поважаю, з іншого боку, враховуючи важливість питання, я думаю, що якщо міністр міністру там прокомунікують, враховуючи важливість, я думаю, що це питання можна і пришвидшити, і оперативно якісь технічні речі без змін до законодавства, я думаю, спільну знайти думку.

Разом з тим, я хотів би всіх закликати, враховуючи, що це у нас формат комітетських слухань, результат такий передбачає, що ми виступаємо з певними рекомендаціями на комітет, на парламент, я все ж таки хотів би закликати всіх вас, узагальнити ваші думки по окресленій проблематиці. З іншого боку, я думаю, що якщо питання, які є суміжними в рамках роботи Міністерства юстиції по напрямку Державної виконавчої служби, можливо, які не охоплювались саме цими питаннями – заборгованість по зарплаті, аліменти, але заслуговують на увагу і заслуговують на те, щоб опинитись в рекомендаціях комітетських слухань, я думаю, що немає ніяких заперечень, що вони будуть, якщо вони, власне, дійдуть, ми їх залучимо до наших загальних рекомендацій.

Що ми хочемо там побачити? Якщо ви маєте вже якісь законодавчі зміни, які лежать в парламенті і потрібно голосувати, звичайно, наголошуйте на тому, які законодавчі зміни потрібно ухвалити. Якщо це питання щодо співпраці чи напрацювання підзаконних актів, актів уряду, міністерств, відомств, так само ми можемо рекомендувати розробку тих чи інших актів законодавства, активізувати роботу по тих чи інших напрямках, які ми

бачимо для себе, потребують уваги і потребують нашого спільного вирішення.

Ці рекомендації ми, звичайно, схвалимо потім на комітеті, і я думаю, що вони стануть додатковим підґрунтям для там посилення наших позицій в парламенті при розгляді тих чи інших ініціатив.

Як показує практика, на жаль, з одного боку, з іншого боку, це певний плюс, оскільки ми вдосконалюємо певні навички не тільки в законодавчій роботі, в суто законотворчому процесі, доводиться дуже часто правильні ініціативи... під них знаходити якусь соціальну підтримку, знаходити під них додаткові обґрунтування. На жаль, просто написати закон інколи парламент... не доходять до нього руки, певний популізм відразу включається, і ми багато важливих ініціатив втрачали.

Тому, колеги, не... там я цей... комітетські слухання, враховуючи, що, дійсно, багато чув для себе інформації, яку вже неодноразово слухав, я розглядаю ці комітетські слухання як теж... як додатковий піар-майданчик для нас усіх, для того щоб в парламенті наші ініціативи супроводжувати і голосувати. Звичайно, 2019 рік буде складним: вибори президентські, парламентські. Хоч, з іншого боку, я переконаний і сподіваюся відверто, що це жодним чином не зупинить нашу роботу в цьому напрямку. Можливо, десь це буде шкодити іншим законодавчим ініціативам, не виключаю, сподіваюсь і відверто вірю, що соціальним питанням, питанням захисту дітей, питанням погашення заборгованості, ну, ні в кого не повернеться рука не проголосувати за такі законодавчі зміни. Через це у нас є можливість обмінятись думками, напрацювати законодавчі зміни - і вже на початку лютого виходити з узагальненими сформованими ініціативами. Я думаю, що парламент їх підтримає. Я переконаний в тому, що вболівальників і тих депутатів, які підтримують Міністерство юстиції і Міністерство внутрішніх справ, фіскальну службу і Пенсійний фонд, інші державні установи, які щоденно вирішують сотні тисяч соціальних питань, я думаю, в парламенті знайдеться 226 голосів, які підтримають і проголосують за такі зміни.

А за результатами парламентських слухань, звичайно, якщо питання не буде потребувати змін до законодавства, ми оперативно надішлемо наші рекомендації і звернення до інших державних органів, установ з нашими пропозиціями і рекомендаціями, як поліпшити роботу, удосконалити. І саме через це... є секретаріат, будь ласка, оперативно, не затягуйте, тому давайте візьмемо тиждень часу, коротенько ваші пропозиції до цих питань порядку денного, ми їх узагальнимо і далі вже будемо з ними працювати вже на парламентському майданчику.